

65. ZJAZD KFDZOM

14-16 MAJA 2025

MAZURY
LAKE HILL
RESORT & SPA

Gdzie trafiają ubrania z Europy ?!?

Dziennikarze hiszpańskiego "El Pais" włożyli do ubrań nadajniki GPS i postanowili śledzić, gdzie trafiają ubrania, które Europejczykom nie są już potrzebne. Wyniki śledztwa wskazują jednoznacznie: **świat ma gigantyczny problem z nadprodukcją tanich ubrań i nie potrafi gospodarować swoimi odpadami ***

* - <https://zielona.interia.pl/smieci-plastik/news-sprawdzili-gdzie-trafia-ubrania-z-europy-sledztwo-potwierdzi,nld,21319165>

- Ghana od lat uchodzi za smutną stolicę światowej mody. Ale **skutki globalnej nadprodukcji ubrań** (tzw. fast fashion) odczuwają też Kenia, Maroko, czy Pakistan. W tych krajach znajdują się **gigantyczne składowiska odpadów tekstylnych**.
- Uganda, Rwanda i Zimbabwe z zalewem ubrań spoza Afryki próbują walczyć m.in. poprzez zakazy czy ograniczenia importu. **Z obliczeń fundacji The Or Foundation wynika, że co tydzień do Ghany przybywa 15 mln ubrań**. Część tekstyliów nie znajduje właściciela, ubrania nie zostają zagospodarowane i trafiają do wód lub zalegają na łądzie w okolicznych wioskach.
- Działacze Stop Waste Colonialism twierdzą, że globalna branża modowa wykorzystuje rynki używanej odzieży na Globalnym Południu do pozbycia się swoich odpadów. Według Fashion United, globalnej sieci modowej, **przemysł odzieżowy produkuje od 100 do 150 mld artykułów tekstylnych rocznie**

Neokolonializm tekstylny

- Prawie rok trwało dochodzenie dziennikarzy "El Pais", którzy postanowili wysłać w świat kilkanaście sztuk ubrań wyposażonych w nadajniki GPS. Odzież została wrzucona do pojemników na używane tekstylia. Część garderoby wciąż tkwi w hiszpańskich magazynach, ale **niektóre opuściły już Europę i wylądowały w Afryce.**
- Część ubrań, które wysłała ekipa "El Pais" **wylądowała w magazynach firm zajmujących się recyklingiem. Inne trafiły do Ghany, a następnie do Wybrzeża Kości Słoniowej, gdzie znaleziono je na obrzeżach stolicy. Hiszpania jest ósmym krajem w UE pod względem wytwarzania odpadów tekstylnych**
- Następny slajd: *fotografia Pustyni Atacama w Chile – „cmentarzysko mody”*

Kupujemy za dużo

- Według analizy Europejskiej Agencji Środowiska **w 2020 i 2022 r.** na terenie wspólnoty **wytworzyliśmy około 6,95 mln ton odpadów tekstylnych** - to ok. **16 kg na osobę**. Ok. 4,4 kg na osobę zebrano do ponownego wykorzystania i recyklingu, a 11,6 kg na osobę trafiło do zmieszanych odpadów domowych.
- Eksperci ostrzegają, że jakość ubrań znacznie spada, stają się one coraz mniej trwalsze, a ich produkcja, **użytkowanie i utylizacja wiążą się z ogromnym śladem środowiskowym**.
- UE wskazuje ponadto, że **40 proc. eksportu do Afryki trafia na „wysypiska” śmieci**. Ponadto 90 proc. tej odzieży zawiera włókna syntetyczne, które rozkładają się na mikroplastiki, które w skali globalnej zanieczyszczają środowisko

- Europejska Agencja Środowiska przyznaje ponadto, że **darowizny na rzecz potrzebujących często nie trafiają do rąk ubogich, a właśnie na wysypiska śmieci w Afryce lub Azji.**
- W maju 2024 r. na terenie UE weszło w życie rozporządzenie dotyczące transportu odpadów, w tym tekstyliów. Jego celem jest zmniejszenie skali transportu odpadów do krajów rozwijających się oraz zwiększenie przejrzystości i transparentności branży odpadowej, UE kładzie też nacisk na recykling.
- UE planuje wprowadzenie specjalnych regulacji EPR, które dotyczą wzięcia **odpowiedzialności za wyprodukowane ubrania** (ang. Extended Producer Responsibility).
- Jednym z głównych problemów współczesnej względnie taniej i szybkiej mody jest jej **nieograniczona nadprodukcja**. Wiele krajów ma po prostu problem z zagospodarowaniem niechcianych tekstyliów - wzrasta więc eksport ubrań, ale problem wcale się nie rozwiązuje.

- Od stycznia 2025 roku **państwa członkowskie UE zobowiązane są do selektywnej zbiórki tekstyliów** - również Polacy muszą zmienić przyzwyczajenia i zamiast do pojemnika na odpady zmieszane, stare ubrania i inne podobne tekstylne artykuły, powinni zanosić do specjalnych pojemników (o ile gmina je udostępniła) lub punktów selektywnej zbiórki odpadów Komunalnych.
- Gminy mogą ponadto organizować akcje zbierania odzieży do worków i odbierać ją w wyznaczonych terminach. W związku z nowymi przepisami zapanował częściowy chaos. Niektórzy eksperci branżowi utrzymują, że prawo nie zostało dobrze zaimplementowane, a **każda gmina powinna mieszkańcom udostępnić przydomowy, dodatkowy pojemnik na odpady tekstylne**.
- Należy pamiętać, że to gminy mają obowiązek selektywnego zbierania odpadów tekstylnych, a **niedostosowanie się do przepisów będzie je słono kosztować**